

แนวทางการพัฒนาตำราเรียนภาษาเกาหลีในส่วนคำศัพท์ กรณีศึกษาผู้ศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปพนพัชร์ กอบศิริธีร์วรา**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I ในด้านคำศัพท์ โดยผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ของ “ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมาย” ร่วมกับ “สมมุติฐานที่เกี่ยวข้องกับการปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์” ซึ่งแบ่งขั้นตอนการศึกษาวิจัยออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ และ 2) การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ สำหรับการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมาย จากคำศัพท์ที่ปรากฏในตำราประกอบการสอนรายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I จำนวน 404 คำ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบคือ ผู้ศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรจำนวน 231 คน ภายหลังจากเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมเอสพีเอสเอสในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล สำหรับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเลือกคำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยการจดจำสูงสุดและคำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยการจดจำต่ำสุด

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยฉบับเต็มเรื่อง “แนวทางการพัฒนาตำราเรียนภาษาเกาหลีในส่วนคำศัพท์ กรณีศึกษาผู้ศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ งบประมาณเงินรายได้ปี พ.ศ. 2560

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: paphonphatko@gmail.com

มาวิเคราะห์การปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง การปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์ และผู้วิจัยยังศึกษาความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จาก “เนื้อหาในส่วนที่คำศัพท์เหล่านั้นปรากฏ” เพิ่มเติม ผลการวิเคราะห์พบว่า ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากตำรามิใช่ปัจจัยเพียงประการเดียวที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการจดจำคำศัพท์และความหมาย งานวิจัยนี้พบว่าเนื้อหาในส่วนที่คำศัพท์เหล่านั้นปรากฏ รวมถึงความยาวของคำศัพท์ก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์และความหมายด้วยเช่นกัน จากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์จากการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพ มาเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร ในด้านคำศัพท์รวมถึงตำราเรียนภาษาเกาหลีระดับต้นต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาตำรา; การศึกษาคำศัพท์; การศึกษาภาษาเกาหลี; ความ
ผิดพลาด

Approaches to Develop the Glossary Part of Communicative Korean I Textbook in the Faculty of Humanities Kasetsart University*

Paphonphat Kobsirithiwara**

Abstract

This research aims to present the approaches in developing the glossary part of **Communicative Korean I textbook**. Researcher studied the relation between “the correctness of memorizing vocabularies and meanings” and “the hypothesis related to word-occurring and the accomplishment in memorizing vocabularies” by dividing this study into two parts 1) Quantitative Research 2) Qualitative Research. In quantitative research, researcher examined “the correctness of memorizing vocabularies and meanings” from 404 vocabularies and the samples were 231 learners in Communicative Korean I who had passed instructing in the program. Afterwards, researcher used the SPSS program in analyzing and generating the data. In Qualitative Research, researcher employed the vocabularies which were at the highest average in memorizing and the lowest average in memorizing in analyzing word-occurring

* This article is a part of the full research paper named “Approaches to Develop the Glossary Part of Communicative Korean I Textbook in the Faculty of Humanities Kasetsart University” which was funded by Faculty of Humanities Kasetsart university in 2017.

** Assistant Professor, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University e-mail: paphonphatko@gmail.com

in the textbook in order to find out the relation **between word-occurring and the accomplishment in memorizing vocabularies and meanings**. Besides, researcher studied the frequency in words-occurring by studying the “contexts where these vocabularies occurred”. The result reveals that the frequency of word-occurring in textbook is not the only factor influenced on the accomplishment in memorizing vocabularies and meanings, but **the contexts where these vocabularies occurred and the word-length** also influenced on the accomplishment in memorizing vocabularies and meanings. Finally, Researcher employed the results from both Quantitative Research and Qualitative Research in presenting the approaches in developing the glossary part of Communicative Korean I textbook and the fundamental Korean textbook latter.

Keywords: textbook development; vocabulary study; Korean Language study; error

1. ความสำคัญของการพัฒนาตำราเรียนด้านคำศัพท์และการ ทบทวนวรรณกรรม

1.1 ปัญหาและที่มาของงานวิจัย

การศึกษาภาษาเกาหลีในระดับอุดมศึกษาของไทยเริ่มต้นขึ้นเมื่อพ.ศ. 2529 และได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามลำดับเนื่องจากกระแสนิยมเกาหลีหรือ Korean Wave ส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาเกาหลีในปัจจุบันได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพื่อตอบสนองความนิยมในการศึกษาภาษาเกาหลีที่มีขึ้นอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย มหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนทั่วประเทศจึงได้เปิดแผนการสอนวิชาภาษาเกาหลีในฐานะวิชาเอก วิชาโทและวิชาเลือกอย่างกว้างขวาง สำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาเกาหลีในภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เปิดสอนวิชาภาษาเกาหลีเป็นวิชาเลือกและวิชาโท¹ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2554 ปัจจุบันเปิดสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสารเป็นปีที่แปด ซึ่งมีผู้สนใจและลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาเกาหลีในทุกรายวิชาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันรวมมากกว่า 2,200 คน แต่ในการจัดการเรียนการสอนพบปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ การขาดแคลนผู้สอน การขาดแคลนตำราเรียนและเอกสารประกอบการสอนที่เหมาะสมในการฝึกฝนและเรียนรู้ด้วยตนเองภายหลังจากชั่วโมงเรียน

นอกจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาการศึกษาภาษาเกาหลีสำหรับชาวต่างชาติในทักษะด้านต่างๆ พบว่า คำศัพท์เป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนรู้ภาษา

¹ รายวิชาภาษาเกาหลีที่สาขาวิชาภาษาเกาหลี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดสอนเป็นวิชาเลือกและวิชาโท มีดังนี้ 1) 01395101 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I, 2) 01395102 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร II, 3) 01395103 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร III, 4) 01395104 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร IV, 5) 01395105 การอ่านและรายงานภาษาเกาหลี และ 6) 01395106 การฟัง-พูดภาษาเกาหลี

เกาหลีในทุกกระดับ ซึ่งงานวิจัยของโชฮย็อนยง (조희웅, 2000, pp. 138-149) แสดงให้เห็นว่าสำหรับผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวต่างชาติทั้งระดับต้น ระดับกลางและระดับสูง ส่วนมากแสดงความคิดเห็นตรงกันว่า ทักษะทางด้านคำศัพท์ที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ รันช็อนอู (란천우, 2018) ได้แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับโชฮย็อนยงว่า **คำศัพท์ เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษาเกาหลี** รันช็อนอูเสนอความสำคัญของคำศัพท์ที่มีต่อการสื่อสารไว้ว่า **“คำศัพท์คือ องค์ประกอบหนึ่งที่ประกอบให้เกิดเนื้อหาสาระ หากปราศจากไวยากรณ์ไม่อาจสามารถส่งสารได้อย่างชัดเจน แต่หากปราศจากคำศัพท์ จะไม่สามารถส่งสารหรือข้อความใดๆ ได้เลย”** ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับคำศัพท์และความหมาย ความเข้าใจวงศัพท์ที่มากและหลากหลายจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความมั่นใจในการสนทนา และส่งผลต่อการสื่อสารภาษาเกาหลี อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้เรียนก้าวขึ้นสู่ระดับที่สูงขึ้น การเรียนรู้และการเข้าใจภาษา ก็จะยากลำบากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้อุปสรรคสำคัญต่อการเรียนรู้และการเข้าใจภาษาเกาหลีในระดับที่สูงขึ้นก็คือ **คำศัพท์** แม้แต่ในด้านการประเมินความถนัดทางภาษาเกาหลี องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องดำเนินการเรียนรู้ เข้าใจและสื่อสารด้วยภาษาเกาหลีในทุกระดับล้วนแล้วแต่ประกอบไปด้วยคำศัพท์ทั้งสิ้น

เพื่อผลิต **“ตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I”** ที่มีเนื้อหาครอบคลุมการเรียนการสอนในชั่วโมงบรรยายและการฝึกฝนด้วยตนเอง สำหรับกลุ่มผู้เรียนในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ศึกษาความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตำราประกอบการเรียน โดยงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิจัยเฉพาะในด้านคำศัพท์เท่านั้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I เฉพาะในส่วนของคำศัพท์ รวมถึงตำราเรียนภาษาเกาหลีระดับต้นต่อไป

1.2 การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเกาหลีของผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทย ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การศึกษาด้านไวยากรณ์ อันมีสาเหตุมาจากความแตกต่างของตระกูลภาษาไทยและภาษาเกาหลี สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไวยากรณ์และคำเติมท้ายเพื่อแสดงความหมายในเชิงการแสดงกาลต่างๆ ในภาษาไทยและภาษาเกาหลี ได้แก่ งานวิจัยของ บุญฤทธิ์ โกเฮง (분릿코헝, 2009) ศึกษาเปรียบเทียบคำเติมท้ายเพื่อแสดงอดีตกาล '-았-' ของภาษาเกาหลีเปรียบเทียบกับ การแสดงอดีตกาลในภาษาไทยทั้งในเชิงโครงสร้างประโยคและความหมาย ชุติมณฑน์ เกษมณี (Kesmanee Chutimon, 2013) เสนอประเด็นปัญหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ อัตราความผิดพลาดในการใช้คำเติมท้าย '-(으)ㄹ' หรือ '-ㄹ' หรือ '-았/었' ในกลุ่ม ผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทย อาจารย์จี จิ่งเปรมปรี (CHUENGPREMPREE ARJAREE, 2013) ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับเอกลักษณ์ในการแสดงอนาคตกาลของภาษาไทย และภาษาเกาหลีทั้งในเชิงโครงสร้างและความหมาย นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยของ จุฑามาต บุญชู (주타맛 분치, 2014) และกฤตธนา ไวยธิรา (와이타라프라투, 2014) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเอกลักษณ์ในการแสดงกาลทั้งอดีตกาล ปัจจุบันกาลและอนาคตกาล ของภาษาไทยและภาษาเกาหลี รวมถึงงานวิจัยของ ฮันจูฮี (한주희, 2016) ที่ศึกษา วิจัยเพิ่มเติม โดยศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะคำวิเศษณ์แสดงกาลในเชิงโครงสร้าง ประโยคและความหมายของภาษาไทยและภาษาเกาหลีอีกด้วย สำหรับงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดและข้อเสนอแนะในการใช้ไวยากรณ์ประเภทคำเชื่อม ประโยคและคำเติมท้าย ได้แก่ งานวิจัยของพัชชรายา ปาลสุทธิ์ (พัช차รายา ๗๒๙, 2013) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำเชื่อมประโยคเพื่อแสดงความหมายลำดับเหตุการณ์ '-고' และคำเติมท้ายเพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผล '-어서' ไม่เพียงแต่พัชชรายาเท่านั้นที่ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคำเชื่อมประโยค '-어서' ยังพบงานวิจัยของอนงค์นาถ อินจันทร์ (안찬아농나르트, 2019) ที่ศึกษาความผิดพลาดในการใช้คำเชื่อมประโยค '-어서' จิตศิริพรรณ (질시라판, 2014) ศึกษาเปรียบเทียบคำเชื่อมประโยคของภาษาเกาหลี และคำสันธานของภาษาไทยเพื่อจำแนกประเภทของคำเชื่อมประโยคในภาษาเกาหลี

ปันรูดา อองสิน (웅신 판루다, 2015) ศึกษาเปรียบเทียบไวยากรณ์ '-아/어 가다', '-아/어 오다' และ '-아/어 지다' กับคำกริยานุเคราะห์ในภาษาไทยทั้งในเชิงโครงสร้างและความหมาย อุไรวรรณ จิตเป็นธม คิม (Uraiwan Jitpenthom Kim, 2017) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้ปัจจัยเชื่อมแสดงเหตุผล '-아서' และ '-니까' และงานวิจัยของควากึนกียอง (곽은경, 2018) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการแสดงออกเกี่ยวกับการคาดเดา '-(으)ㄹ 것이다' '-(려)나/(으)ㄴ/는가 보다' '-(으)ㄴ/는/(으)ㄹ 것 같다' '-(으)ㄹ 텐데' '-(으)ㄹ 걸요' และ '-(으)ㄴ/는/(으)ㄹ 지(도) 모르다' ทั้งในเชิงโครงสร้างทางไวยากรณ์และความหมายของภาษาไทยและภาษาเกาหลี

จากที่กล่าวมาข้างต้น จนถึงปัจจุบันพบงานวิจัยเป็นจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างประโยค โครงสร้างไวยากรณ์และการใช้ไวยากรณ์ในกลุ่มผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทย แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตำราสำหรับผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทยพบว่ายังขาดแคลน อีกทั้งงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตำราเรียนที่ปรากฏในปัจจุบันส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาตำราเรียนเฉพาะด้านเท่านั้น อาทิ งานวิจัยของยุนกียองวอน (윤경원, 2009) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตำราเรียนภาษาเกาหลีซึ่งใช้ประกอบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยบูรพาสำหรับผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทยในฐานะวิชาเอก อีจุนกี (이준기, 2011) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตำราเรียนภาษาเกาหลีเพื่อการท่องเที่ยว โสภกา คงเพ็ญ (공경 소파, 2012) เสนอแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนภาษาเกาหลีสำหรับผู้ศึกษาภาษาเกาหลีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย Jiraksa Pimrak (지락사핌락, 2017) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตำราเรียนภาษาเกาหลีเพื่อธุรกิจ และพรรณษา โต๊ะทาน (토트한 파나사, 2017) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตำราเรียนด้านวัฒนธรรมเกาหลีในประเทศไทย จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นในปัจจุบันยังไม่พบงานวิจัยที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาตำราเรียนสำหรับผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทยโดยเฉพาะในด้านคำศัพท์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจดจำคำศัพท์และความหมายจากคำศัพท์ที่ปรากฏในตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาสรุปผลเพื่อการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนในส่วนของคำศัพท์ต่อไป

2. ระเบียบวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

วิลกินส์ (Wilkins, 1972, p. 206) กล่าวถึงความสำคัญของความผิดพลาด (error) ในการใช้ภาษากับการเรียนรู้ว่า ความผิดพลาดในการเรียนรู้นั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะ อันมีสาเหตุมาจากความแตกต่างระหว่างภาษาแม่ของผู้เรียนและภาษาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา การวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความผิดพลาด จะทำให้เข้าใจถึงความยากลำบากและปัญหาของผู้เรียน รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทฤษฎีในการเรียนการสอน มิใช่แต่เพียง วิลกินส์เท่านั้นที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาความผิดพลาดในการใช้ภาษา บรรานก์ก็เป็นนักวิจัยที่สนับสนุนการศึกษาความผิดพลาดในการใช้ภาษาด้วยเช่นกัน บรรานก์ (H. D. Brown, 1980, pp. 163-164) กล่าวว่า นักวิจัยและผู้สอนภาษาที่สองควรตระหนักถึงอันตรกษา² (Interlanguage) ซึ่งกระบวนการแสดงออกทางภาษาที่ผิดพลาดที่มีลักษณะเฉพาะเหล่านี้ จำเป็นต้องได้รับการวิเคราะห์อย่างถ่วงถ่วงเพื่อความเข้าใจกระบวนการ การเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน วิธีการเข้าถึงที่ชัดเจนที่สุดในการวิเคราะห์อันตรกษาคือการศึกษาคำพูดของผู้เรียน เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เป็นสิ่งที่เห็นได้ในเชิงประจักษ์และเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถภายในตัวของผู้เรียน สำหรับนักวิจัยที่ศึกษาความผิดพลาดในยุคแรกของการศึกษาวิจัยภาษาเกาหลี ได้แก่ อีจองฮี ซึ่งอีจองฮี (๑) (อีจองฮี, 2005, p. 11-14) กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาความผิดพลาดในการใช้ภาษาเกาหลีว่า สิ่งใดยากและเป็นอุปสรรคต่อการเรียนสำหรับผู้เรียน ผู้เรียนมีข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาในรูปแบบใด รวมทั้งอะไรคือสาเหตุของปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งการวิจัยเกี่ยวกับ

² อันตรกษาเป็นภาษาที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้ศึกษาอยู่ในระหว่างการศึกษารายใหม่ เป็นกระบวนการเชื่อมโยงกับภาษาแม่ แต่มีความแตกต่างกับทั้งภาษาแม่และภาษาเป้าหมายที่เรียน

ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาเป็นประเด็นที่สำคัญมากและขั้นตอนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อผิดพลาดเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาเกี่ยวกับศึกษาระบบภาษาที่เป็นประโยชน์ต่อไป

คำกล่าวของวิลกินส์ บราวน์และอีจอนฮีแสดงให้เห็นว่า การศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความผิดพลาดในการใช้ภาษาจากผู้เรียนชาวต่างชาติเป็นส่วนสำคัญที่นำไปสู่การเข้าถึงเอกลักษณ์ทางภาษาของผู้เรียนแต่ละประเทศ และผลจากการวิเคราะห์ความผิดพลาดในการใช้ภาษาต่างประเทศ สามารถนำไปสู่การค้นหสาเหตุของปัญหาในการศึกษารวมถึงการนำเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในด้านต่างๆ แก่ผู้ศึกษาภาษาชาวต่างชาติได้ นอกจากการศึกษาความผิดพลาดในการใช้ภาษาของผู้ศึกษาชาวต่างชาติจะเป็นแนวทางในการหาสาเหตุที่มาของปัญหาในการใช้ภาษาในภาพรวมแล้ว การศึกษาเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่นักวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและสรุปผลในทิศทางเดียวกันว่าความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนส่งผลต่อการเรียนรู้และจดจำความหมายของคำศัพท์ในผู้ศึกษาชาวต่างชาติ ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ (frequency) โดยเฉพาะในตำราเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น คำศัพท์คำใดคำหนึ่งที่มีความถี่ในการปรากฏในตำราเรียนสูงจะส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายได้ดีกว่าคำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏในตำราเรียนต่ำ งานวิจัยของโซอาอิมและอีซอนง (조아임 · 이선웅, 2014, pp. 264-265) กล่าวถึงผู้วิจัยและความสำคัญของความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายไว้ว่า ผู้วิจัยเช่น นาگی (Nagy, 1988; อ้างถึงใน 조아임 · 이선웅, 2014) เสนอเกี่ยวกับการศึกษาคำศัพท์ว่า ภายหลังจากที่เข้าใจคำศัพท์คำใดคำหนึ่งแล้วจำเป็นต้องพูดหรือเขียนคำศัพท์คำนั้นหลายครั้ง การจดจำคำศัพท์จึงจำเป็นต้องมีระเบียบหรือกลวิธีที่ช่วยให้สามารถใช้คำศัพท์ได้บ่อยครั้ง ความถี่ในการปรากฏคำศัพท์ส่งผลอย่างมากในการศึกษาคำศัพท์ โดยคำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคำศัพท์ ฟรายส์ (Fries, 1945; อ้างถึงใน 조아임 · 이선웅, 2014) สรุปเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏคำศัพท์ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญและพิสูจน์ได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคำศัพท์

ซึ่งการแสดงคำศัพท์ในตำราเรียนอย่างถูกต้อง เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนและจดจำคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนชั่น (Nation, 2001; อ้างถึงใน 조아임 · 이선웅, 2014) กล่าวว่า คำศัพท์ที่ปรากฏในตำราเรียนและมีความถี่ในการปรากฏสูงส่งผลต่อการศึกษาคำศัพท์ เจนกินส์ (Jenkins, 1983; อ้างถึงใน 조아임 · 이선웅, 2014) เสนอว่า จากการสอนคำศัพท์โดยการแจกแจงความหมายพบว่า กรณีคำศัพท์ที่นำเสนอต่อผู้เรียนจำนวน 1 ครั้ง พบอัตราความสัมฤทธิ์ผลในการจดจำคำศัพท์คิดเป็นร้อยละ 45 กรณีคำศัพท์ที่นำเสนอต่อผู้เรียนจำนวน 3 ครั้ง พบอัตราความสัมฤทธิ์ผลในการจดจำคำศัพท์คิดเป็นร้อยละ 74 และกรณีคำศัพท์ที่นำเสนอต่อผู้เรียนจำนวน 6 ครั้ง พบอัตราความสัมฤทธิ์ผลในการจดจำคำศัพท์สูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 89 และเป็นประโยชน์ต่อการจดจำคำศัพท์ในระยะยาว คาชรู (Kachroo, 1962; อ้างถึงใน 조아임 · 이선웅, 2014) ทำการทดสอบกลุ่มผู้เรียนชนพื้นเมืองชาวอเมริกัน (Native American) โดยใช้คำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงมากกว่า 7 ครั้งจากตำราเรียนภาษาอังกฤษ ผลการทำสอบพบว่า คำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคำศัพท์เป็นอย่างมาก โครเธอและซัพเปส (Crother & Suppes, 1967; อ้างถึงใน 조아임 · 이선웅, 2014) กล่าวว่าจากการทดสอบด้านคำศัพท์ภาษารัสเซีย ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยชาวอเมริกันที่ศึกษาภาษารัสเซียในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่า คำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏที่สูงกว่าระดับ 6 หรือ 7 ส่วนใหญ่ส่งผลต่อการศึกษาและจดจำคำศัพท์

2.2 ระเบียบวิจัยและขั้นตอนการวิจัย

เพื่อการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I โดยเฉพาะในด้านคำศัพท์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I คณะ

³ งานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำเสนอความถูกต้องในการจำคำศัพท์และความหมายแทนการแสดงความผิดพลาดในการจดจำคำศัพท์และความหมาย

มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้พื้นฐานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความผิดพลาดในการจดจำคำศัพท์และความหมาย³ ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบคำศัพท์และความหมายจากคำศัพท์จำนวน 404 คำที่ปรากฏในตำรา**ประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I** (서울대 한국어 1A) ภายหลังจากการวิเคราะห์ค่าความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายจากการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณแล้ว ผู้วิจัยจึงนำคำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำ 2 กลุ่มคือ 1) คำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำและ 2) คำศัพท์ค่อนข้างยากในการจดจำ มาศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์การปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนโดยอ้างอิง**สมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์**ที่ปรากฏในระเบียบวิจัยของโซอามและอีซอนง (조아임 · 이선웅, 2014) เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพและนำผลสรุปที่ได้มาใช้ในการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนโดยเฉพาะด้านคำศัพท์ต่อไป

2.3 คำศัพท์ที่ใช้ในแบบทดสอบ

ผู้วิจัยคัดเลือกคำศัพท์จากตำรา**ประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I** โดยการพิจารณาจากคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อหาการเรียนการสอนและเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในส่วนสรุปคำศัพท์ท้ายบทเรียนหรือเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในดัชนีคำศัพท์ท้ายเล่มของตำรา**ประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I** (서울대 한국어 1A) เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบ แจกแจงตามบทเรียนได้ดังนี้ คำศัพท์บทที่ 1 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 31 คำ คำศัพท์บทที่ 2 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 38 คำ คำศัพท์บทที่ 3 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 46 คำ คำศัพท์บทที่ 4 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 43 คำ คำศัพท์บทที่ 5 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 57 คำ คำศัพท์บทที่ 6 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 76 คำ คำศัพท์บทที่ 7 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 61 คำและคำศัพท์บทที่ 8 ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 52 คำ รวมทั้งสิ้น 404 คำ

2.4 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากผู้วิจัยมีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาตำราเรียนวิชาภาษาเกาหลีในด้านคำศัพท์ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ศึกษารายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกกลุ่มผู้ศึกษาที่ผ่านการศึกษารายวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ศึกษาเพศชายจำนวน 24 คน เพศหญิงจำนวน 207 คน เมื่อพิจารณาตามประเภทของการลงทะเบียนแบ่งออกเป็น ผู้ศึกษาที่ลงทะเบียนเป็นนิสิตโทจำนวน 23 คนและวิชาเลือกจำนวน 208 คน รวมทั้งสิ้น 231 คน

3. ผลการวิจัย

3.1 การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ

ภายหลังการเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบเกี่ยวกับความถูกต้องในการจดจำ คำศัพท์และความหมายจากคำศัพท์ที่ปรากฏในตำราประกอบการเรียนวิชา ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I (서울대 한국어 1A) จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำผลจากการแบบทดสอบทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมเอสพีเอสเอส (SPSS : Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ⁴

⁴ สำหรับงานวิจัยนี้ใช้โปรแกรมเอสพีเอสเอสที่ใช้งานในระบบปฏิบัติการวินโดวส์ (Window Version) เวอร์ชัน 17 ในการวิเคราะห์ข้อมูล

และอ้างอิงความความยาก-ง่ายในการจดจำคำศัพท์และความหมาย โดยประยุกต์จากสูตรคำนวณของ สมพงษ์ พันธรัตน์ (2552)⁵ ซึ่งใช้เกณฑ์ความยาก-ง่าย (p) ในการจดจำคำศัพท์และความหมายดังนี้

ค่าความยาก-ง่าย (p)	ความหมาย
0.81-1.00	เป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ
0.61-0.80	เป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างง่ายในการจดจำ
0.41-0.60	เป็นคำศัพท์ที่ยาก-ง่ายพอเหมาะในการจดจำ
0.21-0.40	เป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ
0.00-0.20	เป็นคำศัพท์ที่ยากมากในการจดจำ

โดยงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X มาพิจารณาเกี่ยวกับค่าความยาก-ง่าย (p) และนำเสนอความหมายตามสูตรคำนวณข้างต้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์มีรายละเอียด ดังนี้

(1) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 1 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 31 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .92 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 1 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ**

(2) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 2 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 38 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .90 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 2 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ**

⁵ รายละเอียดของสูตรการคำนวณค่าความยาก-ง่าย คือ การคำนวณค่าความยากง่าย (p) โดยใช้สูตร $p = \frac{n}{N}$

p คือ ค่าความยาก-ง่าย n คือ จำนวนคนตอบข้อสอบถูกและ N คือ จำนวนคนสอบทั้งหมด

(3) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 3 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 46 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .92 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 3 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ**

(4) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 4 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 43 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .82 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 4 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ**

(5) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 5 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 57 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .72 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 5 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างง่ายในการจดจำ**

(6) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 6 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 76 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .84 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 6 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ**

(7) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 7 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 61 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .76 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 7 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างง่ายในการจดจำ**

(8) ผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 8 ประกอบไปด้วยคำศัพท์จำนวน 52 คำ พบค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายหรือค่า X เท่ากับ .71 ซึ่งหมายถึง**คำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 8 โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างง่ายในการจดจำ**

และจากผลการวิเคราะห์ค่าความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมาย จากคำศัพท์จำนวน 404 คำ พบคำศัพท์ที่มีค่าความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายสูงสุดหรือค่า X เท่ากับ 1.00 จำนวน 16 คำ ได้แก่คำว่า ‘학생[hak sen]’⁶ ‘씨[s’i]’ ‘한국[han guk]’ ‘중국[tʃun guk]’ ‘미국[mi guk]’ ‘저[tʃe]’ ‘책상[tʃʰek s’an]’ ‘가방[ka ban]’ ‘책[tʃʰek]’ ‘카메라[k’a me ra]’ ‘차[tʃ’a]’ ‘집[tʃip]’ ‘보다[po da]’ ‘학교[hak k’yo]’ ‘떡다[mək t’a]’ และ ‘커피숍[khə phi syop]’ เป็นต้น และพบคำศัพท์ที่มีค่าความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายต่ำสุดหรือค่า X อยู่ในช่วง .21 ถึง .40 จำนวน 16 คำ ได้แก่คำว่า ‘차갑[tʃi gap]’ (.36) ‘음력[im nyək]’ (.32) ‘양력[yan nyək]’ (.33) ‘송편[son p’hyen]’ (.34) ‘세배하다[se bɛ ha da]’ (.25) ‘차례[tʃ’a re]’ (.26) ‘치내다[tʃi ne da]’ (.32) ‘떡국[t’ək k’uk]’ (.38) ‘숫자[sut tʃ’a]’ (.34) ‘물건[mul gən]’ (.38) ‘부채[pu tʃʰɛ]’ (.36) ‘생활[sen hwal]’ (.38) ‘식혜[si k’hye]’ (.29) ‘보통[po t’on]’ (.38) ‘오후[o hu]’ (.38) และ ‘소개하다[so ge ha da]’ (.36) เป็นต้น

นอกจากผลวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายที่นำเสนอข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยนำคำศัพท์ที่ใช้ในแบบทดสอบมาพิจารณาการปรากฏในตำราเรียนภาษาเกาหลีระดับต้นที่ผลิตในสาธารณรัฐเกาหลี คือ 1) ซอกกังฮันกุกอ อิลคอมแพคซีรีส์และซอกกังฮันกุกอ อี คอมแพคซีรีส์ (서강 한국어 1 COMPACT SERIES, 서강 한국어 2 COMPACT SERIES) 2) คย็องฮีแด ฮันกุกอ โซกีบ อิลและคย็องฮีแด ฮันกุกอ โซกีบ อี (경희대 한국어 초급 1, 경희대 한국어 초급 2) 3) อีฮวา ฮันกุกอ 1-1 และอีฮวา ฮันกุกอ 1-2 (이화 한국어 1-1, 1-2) 4) ซอฮุลแดฮักโกย ฮันกุกอ 1 และซอฮุลแดฮักโกย ฮันกุกอ 2 (서울대 학교 한국어 1, 서울대 학교 한국어 2) เป็นต้น และพิจารณาการปรากฏของคำศัพท์ดังกล่าวจากรายชื่อคำศัพท์ที่ปรากฏในข้อสอบวัดความถนัดทางภาษาเกาหลี⁷ พบคำศัพท์ที่ปรากฏเฉพาะในตำราประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร 1 จำนวน 14 คำ ได้แก่คำว่า ‘뽕[myŏŋ ham]’

⁶ อังอิงส์ทักษ์ภาษาเกาหลีจากฮอยงและคิมช็อนจ็อง (허용 • 김선정, 2006)

⁷ อังอิงการปรากฏของคำศัพท์ภาษาเกาหลีระดับต้นในข้อสอบวัดความถนัดภาษาเกาหลี (TOPIK) จากงานวิจัยของคิมจุงช็อบ (김중섭, 2013) และรายชื่อคำศัพท์ที่ปรากฏในข้อสอบวัดความถนัดภาษาเกาหลีระดับต้นและระดับกลาง

‘빨래방[p'al lae ban]’ ‘청계천[ŋ'əŋ gye t'ʰən]’ ‘N서울타워[en sə ul t'ha wə]’
 ‘스케줄[si k'he dʒul]’ ‘코엑스몰[k'o ek si mol]’ ‘초밥[t'ʰo bap]’ ‘키위[k'hi wi]’
 ‘에스프레소[e si p'ʰi re so]’ ‘우동[u don]’ ‘김치볶음밥[kim t'ʰi bo k'im bap]’ ‘김치전
 [kim t'ʰi tʒən]’ ‘물김치[mul gim t'ʰi]’ และ ‘싱가포르[sin ga p'ho ri]’ เป็นต้น

3.2 การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิสูจน์ว่า อัตราความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายของกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ซึ่งเป็นผลวิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ) มีความสัมพันธ์กับสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์หรือไม่อย่างไร

ผู้วิจัยได้นำคำศัพท์ที่มีอัตราเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำหรือค่า X เท่ากับ 1.00 (คำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ) และคำศัพท์ที่มีอัตราเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำหรือค่า X ที่อยู่ในช่วง .21 ถึง .40 (คำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ)⁸ มาศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์การปรากฏของคำศัพท์ทั้งสองกลุ่มตามสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์ซึ่งปรากฏในระเบียบวิจัยของโซอาอิมและอีซอนง ประกอบไปด้วยสมมติฐาน ดังนี้

1) ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ (frequency) หมายถึง การปรากฏของคำศัพท์ใดๆ ในตำราเรียน ซึ่งในงานวิจัยนี้จะนับจำนวนคำศัพท์คำใดคำหนึ่งที่ปรากฏ

⁸ จากผลวิเคราะห์ค่าความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายในการศึกษาเชิงปริมาณไม่พบคำศัพท์ที่มีอัตราความถูกต้องหรือค่า X เท่ากับ .00 ถึง .20 ผู้วิจัยจึงคัดเลือกคำศัพท์ที่มีค่าความยากสูงสุดจากผลวิเคราะห์คือ คำศัพท์ที่มีค่า X เท่ากับ .21 ถึง .40 หรือคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำวิเคราะห์การปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนร่วมกับคำศัพท์ที่มีค่า X เท่ากับ 1.00 หรือคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ

ในเนื้อหาตำราเรียนทั้งหมด

2) ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์ (repetition frequency) หมายถึง การปรากฏซ้ำของคำศัพท์ใดๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะพิจารณาคำศัพท์ที่ปรากฏซ้ำ ภายหลังจากการปรากฏขึ้นครั้งแรกของคำศัพท์คำใดคำหนึ่ง

3) การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์ (repetition interval) หมายถึง การปรากฏซ้ำของคำศัพท์ใดๆ ภายหลังจากการปรากฏครั้งแรกของคำศัพท์คำนั้นเมื่อ เวลาผ่านไป ซึ่งงานวิจัยนี้จะพิจารณาคำศัพท์ที่ปรากฏขึ้นซ้ำในบทเรียนถัดมาภายหลังจากการปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกของคำศัพท์คำใดคำหนึ่งในบทเรียนใดบทเรียนหนึ่ง

4) การปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์ (immediate repetition) หมายถึง การปรากฏซ้ำของคำศัพท์ใดๆ ที่ปรากฏขึ้นทันทีหลังจากการปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรก ของคำศัพท์นั้นๆ ซึ่งงานวิจัยนี้จะพิจารณาคำศัพท์ที่ปรากฏซ้ำทันทีทันใดทั้งหมด ภายหลังจากการปรากฏของคำศัพท์คำใดคำหนึ่งเป็นครั้งแรก และพิจารณาเฉพาะ คำศัพท์ที่ปรากฏในหน้าเดียวกันกับที่คำศัพท์นั้นปรากฏ

นอกจากการวิเคราะห์การปรากฏคำศัพท์ตามสมมติฐานดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำและคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ มาวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาในการปรากฏของคำศัพท์ เพื่อหาความสัมพันธ์ ของเนื้อหากับการปรากฏของคำศัพท์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์และความหมาย โดยผู้วิจัยแบ่งประเภทของเนื้อหาที่คำศัพท์ปรากฏในตำราประกอบการเรียน วิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I เป็น 8 ส่วน คือ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) การนำเสนอคำศัพท์ 3) การนำเสนอไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง 4) บทสนทนาประจำ บทเรียน 5) แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้⁹ 6) วัฒนธรรมเกาหลี 7) การประเมินตนเองและส่วนสรุปท้ายบท 8) คำอธิบายคำสั่ง

⁹ แบบฝึกหัดที่ปรากฏในตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I ประกอบไปด้วย แบบฝึกหัดการพูด แบบฝึกหัดการฟัง แบบฝึกหัดการอ่านและแบบฝึกหัด การเขียน งานวิจัยนี้วิเคราะห์คำศัพท์ที่ปรากฏในแบบฝึกหัดการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนและแสดงผลรวมทั้งหมดในส่วนแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้

3.2.1 ผลการวิเคราะห์คำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำตามสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์

เมื่อนำคำศัพท์ที่มีอัตราเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำหรือค่า X เท่ากับ 1.00 ซึ่งหมายถึงคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ จำนวน 16 คำ ได้แก่ คำว่า ‘학생’ ‘씨’ ‘한국’ ‘중국’ ‘미국’ ‘저’ ‘책상’ ‘가방’ ‘책’ ‘카메라’ ‘차’ ‘집’ ‘보다’ ‘학교’ ‘먹다’ และ ‘켜피쉬’ มาวิเคราะห์การปรากฏในตำราตามสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์พบว่า **คำศัพท์ทั้งหมดปรากฏตรงตามสมมติฐานครบทั้ง 4 สมมติฐาน** ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างเฉพาะคำศัพท์คำว่า ‘학생’ ‘씨’ และ ‘한국’

คำว่า ‘학생’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 29 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์ 28 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์ 5 ครั้ง และการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์ 3 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘학생’ ปรากฏในส่วนการนำเสนอคำศัพท์ 1 ครั้ง การนำเสนอไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง 8 ครั้ง แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 18 ครั้ง วัฒนธรรมเกาหลี 1 ครั้งและการประเมินตนเองและส่วนสรุปท้ายบท 2 ครั้ง

คำว่า ‘씨’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 69 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์จำนวน 68 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 7 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์จำนวน 6 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘씨’ ปรากฏในส่วนการนำเสนอไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง 8 ครั้ง บทสนทนาประจำบทเรียน 13 ครั้ง แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 47 ครั้ง และการประเมินตนเองและส่วนสรุปท้ายบท 1 ครั้ง

คำว่า ‘한국’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 71 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์จำนวน 70 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 7 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์จำนวน 3 ครั้ง เมื่อพิจารณา

ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘습국’ ปรากฏในส่วนจุดประสงค์การเรียนรู้ 3 ครั้ง การนำเสนอคำศัพท์ 1 ครั้ง การนำเสนอไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง 3 ครั้ง บทสนทนาประจำบทเรียน 6 ครั้ง แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 21 ครั้ง วัฒนธรรมเกาหลี 9 ครั้ง การประเมินตนเอง และส่วนสรุปท้ายบท 3 ครั้งและคำอธิบายคำสั่ง 4 ครั้ง

3.2.2 ผลการวิเคราะห์คำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำตามสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์

เมื่อนำคำศัพท์ที่มีอัตราเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำหรือค่า X อยู่ในช่วง .21 ถึง .40 ซึ่งหมายถึงคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ จำนวน 16 คำ ได้แก่ คำว่า ‘지갑(.36)’ ‘음력(.32)’ ‘양력(.33)’ ‘송편(.34)’ ‘세배하다(.25)’ ‘차례(.26)’ ‘지내다(.32)’ ‘떡국(.38)’ ‘숫자(.34)’ ‘물건(.38)’ ‘부채(.36)’ ‘생활(.38)’ ‘식혜(.29)’ ‘보통(.38)’ ‘오후(.38)’ และ ‘소개하다(.36)’ เป็นต้น มาวิเคราะห์การปรากฏของคำศัพท์ในตำราตามสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์และความหมายทั้ง 4 สมมติฐาน พบว่า คำศัพท์ที่ปรากฏในตำราเรียนตามสมมติฐานจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งคือ คำศัพท์ที่ปรากฏตามสมมติฐาน 1 สมมติฐาน กลุ่มที่สองคือ คำศัพท์ที่ปรากฏตามสมมติฐาน 3 สมมติฐาน และกลุ่มที่สามคือ คำศัพท์ที่ปรากฏตามสมมติฐานครบทั้ง 4 สมมติฐาน

กลุ่มที่หนึ่ง คำศัพท์ที่ปรากฏตามสมมติฐาน 1 สมมติฐาน คือ **ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์** ได้แก่คำว่า ‘지갑’ ‘송편’ ‘세배하다’ ‘차례’ ‘지내다’ ‘떡국’ ‘부채’ ‘식혜’ ‘보통’ และ ‘오후’ ในที่นี้ขอแสดงตัวอย่างคำว่า ‘지갑’ ‘송편’ และ ‘세배하다’

คำว่า ‘지갑’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘지갑’ ปรากฏในส่วนแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 1 ครั้ง

คำว่า ‘송편’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า

คำว่า ‘송춘’ ปรากฏในส่วนวัฒนธรรมเกาหลี 1 ครั้ง

คำว่า ‘세배하다’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จากเนื้อหาของตำราเรียน พบว่า คำว่า ‘세배하다’ ปรากฏในส่วนวัฒนธรรมเกาหลี 1 ครั้ง เป็นต้น

คำศัพท์ที่กล่าวมาข้างต้นปรากฏในสมมติฐานอิทธิพลที่มีผลต่อการจดจำ คำศัพท์และความหมายเพียง 1 สมมติฐาน คือ **ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์** และพบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในตำราเรียนเพียง 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการจดจำ คำศัพท์ที่ว่า **คำศัพท์ที่นำเสนอต่อผู้เรียนจำนวนน้อยครั้งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการจดจำคำศัพท์**

กลุ่มที่สอง คำศัพท์ที่ปรากฏตามสมมติฐาน 3 สมมติฐาน คือ **ความถี่ในการ ปรากฏของคำศัพท์ ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์ และการปรากฏซ้ำ ในทันทีทันใดของคำศัพท์** ได้แก่ คำว่า ‘으쓱’ และ ‘웃쓱’

คำว่า ‘으쓱’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 5 ครั้ง การปรากฏซ้ำ ในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 4 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์ จำนวน 4 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จาก เนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘으쓱’ ปรากฏในส่วนวัฒนธรรมเกาหลี 1 ครั้ง

คำว่า ‘웃쓱’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 2 ครั้ง การปรากฏ ซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์ จำนวน 1 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จาก เนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘웃쓱’ ปรากฏในส่วนวัฒนธรรมเกาหลี 1 ครั้ง

แม้ว่าคำว่า ‘으쓱’ และ ‘웃쓱’ ปรากฏในสมมติฐานอิทธิพลที่มีผลต่อการจดจำ คำศัพท์และความหมาย 3 สมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับของคำศัพท์พบว่า คำว่า ‘으쓱’ และ ‘웃쓱’ เป็นคำศัพท์ภาษาเกาหลีระดับกลาง¹⁰ ซึ่งมีความแตกต่างทั้ง

¹⁰ อ้างอิงจากรายชื่อคำศัพท์ภาษาเกาหลีระดับกลางที่ปรากฏในเว็บไซต์ข้อสอบ ความถนัดทางภาษาเกาหลี (TOPIK) www.topik.go.kr

ระดับความยากและอัตราความถี่ในการใช้จึงส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์ในเชิงลบแก่ผู้ศึกษาภาษาเกาหลีระดับต้น

กลุ่มที่สาม กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏตามสมมติฐานครบทั้ง 4 สมมติฐาน คือ **ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์ การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์ และการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์** ได้แก่ คำว่า ‘숫자’ ‘물건’ ‘생물’ ‘소개하다’ รายละเอียด ดังนี้

คำว่า ‘숫자’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 5 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์จำนวน 4 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘숫자’ ปรากฏในส่วนจุดประสงค์การเรียนรู้ 3 ครั้ง และคำอธิบายคำสั่ง 2 ครั้ง

คำว่า ‘물건’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 30 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์จำนวน 29 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 3 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์จำนวน 4 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘물건’ ปรากฏในส่วนจุดประสงค์การเรียนรู้ 9 ครั้ง แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 7 ครั้งและคำอธิบายคำสั่ง 14 ครั้ง

คำว่า ‘생물’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 4 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์จำนวน 3 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 1 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์จำนวน 2 ครั้ง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า ‘생물’ ปรากฏในส่วนบทสนทนาประจำบทเรียน 1 ครั้งและวัฒนธรรมเกาหลี 3 ครั้ง

คำว่า ‘소개하다’ พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 24 ครั้ง ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์จำนวน 23 ครั้ง การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์จำนวน 6 ครั้งและการปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์จำนวน 3 ครั้ง เมื่อพิจารณา

ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ในเนื้อหาของตำราเรียนพบว่า คำว่า '소개하다' ปรากฏในส่วนการนำเสนอไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง 6 ครั้ง แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 24 ครั้ง วัฒนธรรมเกาหลี 3 ครั้ง การประเมินตนเองและส่วนสรุปท้ายบท 3 ครั้งและคำอธิบายคำสั่ง 5 ครั้ง

เมื่อพิจารณาความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ กรณีคำว่า '물건'¹¹ และคำว่า '소개하다' พบความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จำนวน 30 ครั้งและ 24 ครั้ง ตามลำดับ แต่คำศัพท์ทั้งสองคำพบค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ในการจดจำคำศัพท์และความหมาย หรือค่า X เพียง .38 และ .36 ตามลำดับ ซึ่งค่าเฉลี่ยความถูกต้องที่ได้นั้นขัดแย้งกับสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ และเมื่อพิจารณาเนื้อหาในตำราเรียนที่คำศัพท์ปรากฏพบว่า คำว่า '물건' ปรากฏในเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้และคำอธิบายคำสั่ง และคำว่า '소개하다' ปรากฏในเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ วัฒนธรรมเกาหลีและคำอธิบายคำสั่งเท่านั้น นอกจากนี้คำว่า '물건' และ '소개하다' ปรากฏในเนื้อหาที่มีคำแปลเป็นประโยคภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับประโยคภาษาเกาหลี

จากงานวิจัยของแฮมมาร์เบิร์ก (BjÖrn Hammarberg, 2001) พบว่า หาก L1 ของผู้ศึกษาภาษาแตกต่างจาก L3 มากเท่าไร L2 ยิ่งส่งอิทธิพลต่อการเรียนรู้มากกว่า L1 ในงานวิจัยของเชวเจซุและบุญฤทธิ์ โกเฮง (Jaesu Choi•Boonrit Koheng, 2015) ทำการทดสอบการรับรู้โครงสร้างคำศัพท์ภาษาเกาหลีในผู้ศึกษาภาษาเกาหลี 3 กลุ่มและให้ผลสรุปเช่นเดียวกับแฮมมาร์เบิร์กที่ว่า ทักษะภาษาอังกฤษ (L2) ส่งอิทธิพลต่อการรับรู้โครงสร้างของคำศัพท์ภาษาเกาหลี (L3) และทักษะภาษาอังกฤษของผู้ศึกษามีอิทธิพลต่อการรับรู้โครงสร้างของคำศัพท์ภาษาเกาหลีมากกว่าอิทธิพล

¹¹ แม้คำว่า '물건' ปรากฏในเนื้อหาแบบฝึกหัดการอ่าน 4 ครั้ง แต่เมื่อพิจารณาแบบฝึกหัดการอ่านพบว่า คำว่า '물건' ปรากฏในแบบฝึกหัดการอ่านบทที่ 8 ซึ่งเป็นบทเรียนบทสุดท้ายและภายหลังจากการจบบทเรียนที่ 8 ผู้ศึกษามีเวลาทบทวนบทเรียนเพียง 1 สัปดาห์ก่อนการทดสอบทักษะด้านการสนทนาและการสอบวัดความรู้ปลายภาค ซึ่งระยะเวลาในการทบทวนเนื้อหาการเรียนรู้และคำศัพท์ที่ส่งอิทธิพลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายด้วยเช่นกัน

ของภาษาแม่ (L1) งานวิจัยของแฮมมาร์เบิร์กและของเซวเจซุและบุญฤทธิ์ โกเฮงจึงชี้ให้เห็นว่า กรณีที่คำศัพท์ภาษาเกาหลีปรากฏค่าแปลเป็นประโยคภาษาอังกฤษควบคู่ไปด้วยเสมอส่งผลให้ผู้ศึกษาภาษาเกาหลีสามารถเข้าใจเนื้อหาภาษาเกาหลี (L3) โดยการตีความผ่านคำศัพท์และประโยคภาษาอังกฤษ (L2) ซึ่งพฤติกรรมเช่นนี้ส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ภาษาเกาหลีในเชิงลบ

3.2.3 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์คำศัพท์ที่ง่ายมากและคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ

จากการวิเคราะห์คำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำหรือค่า X เท่ากับ 1.00 และคำศัพท์ที่มีค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำหรือค่า X อยู่ระหว่าง .21 ถึง .40 ตามสมมติฐานเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์และความหมาย 4 สมมติฐาน คือ 1) ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ 2) ความถี่ในการปรากฏซ้ำของคำศัพท์ 3) การปรากฏซ้ำในภายหลังของคำศัพท์ 4) การปรากฏซ้ำในทันทีทันใดของคำศัพท์ พบว่า คำศัพท์ที่มีค่า X เท่ากับ 1.00 หรือคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำเท่านั้นที่ปรากฏผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์สอดคล้องกับสมมติฐานทั้ง 4 สมมติฐาน

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การปรากฏของคำศัพท์เพิ่มเติม โดยพิจารณาจากเนื้อหาในตำราเรียนที่คำศัพท์ปรากฏ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 8 ส่วน ได้แก่ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) การนำเสนอคำศัพท์ 3) การนำเสนอไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง 4) บทสนทนาประจำบทเรียน 5) แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ 6) วัฒนธรรมเกาหลี 7) การประเมินตนเองและส่วนสรุปท้ายบท 8) คำอธิบายคำสั่งผลจากการวิเคราะห์พบว่า คำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำปรากฏในเนื้อหาทุกประเภท โดยพบการปรากฏของคำศัพท์ในเนื้อหาส่วนแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้มากที่สุดคือ ร้อยละ 43 ไวยากรณ์และประโยคตัวอย่างร้อยละ 14 บทสนทนาประจำบทเรียนร้อยละ 12 คำอธิบายคำสั่งร้อยละ 9 ส่วนวัฒนธรรมเกาหลีและการประเมินตนเองและส่วนสรุปท้ายบทพบค่าเฉลี่ยในการปรากฏของคำศัพท์เท่ากันคือ ร้อยละ 7 จุดประสงค์การเรียนรู้ร้อยละ 5 และส่วนการนำเสนอคำศัพท์ร้อยละ 3

ตามลำดับ กรณีคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำพบการปรากฏของคำศัพท์ในเนื้อหา ส่วนคำอธิบายคำสังมากที่สุดร้อยละ 48 จุดประสงค์การเรียนรู้ร้อยละ 34 บทสนทนา ประจำบทเรียนร้อยละ 4 แบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ร้อยละ 8 และวัฒนธรรมเกาหลี ร้อยละ 6 ตามลำดับ

งานวิจัยนี้พบว่า คำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำเป็นคำศัพท์ที่พบอัตราการ ปรากฏสูงในส่วนของแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ การนำเสนอไวยากรณ์และ ประโยคตัวอย่างและบทสนทนาประจำบทเรียน อีกทั้งยังเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏใน เนื้อหาของตำราที่หลากหลายและครอบคลุมเนื้อหาของตำราเรียนทั้งหมด แต่กรณี คำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำนั้นพบอัตราการปรากฏสูงในส่วนของคำอธิบายคำสัง จุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งยังปรากฏในเนื้อหาของตำราเพียงบางส่วน ซึ่ง สอดคล้องกับผลสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมทำให้ความสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาของ ตำราเรียนเพื่อการทบทวนเนื้อหาการเรียนการสอนของผู้ศึกษาภาษาเกาหลีเอง

นอกจากเนื้อหาในการปรากฏของคำศัพท์ที่งานวิจัยนี้พบว่าเป็นอีกปัจจัยที่ ส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายแล้ว งานวิจัยนี้ยังพบข้อสังเกตเพิ่มเติม อีกประการคือ เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่มีค่า X เท่ากับ 1.00 หรือคำศัพท์ที่ง่ายมาก ในการจดจำจำนวน 16 คำ ได้แก่คำว่า ‘학생’ ‘씨’ ‘한국’ ‘중국’ ‘미국’ ‘저’ ‘책상’ ‘가방’ ‘책’ ‘카메라’ ‘차’ ‘집’ ‘보다’ ‘학교’ ‘떡다’ และ ‘커피숍’ เป็นต้น พบคำศัพท์ที่มี 1 พยางค์ จำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 31.3 แต่เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่มีค่า X อยู่ระหว่าง .21 ถึง .40 หรือคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำจำนวน 16 คำ ได้แก่ คำว่า ‘시집’ ‘음력’ ‘양력’ ‘송편’ ‘세배하다’ ‘차례’ ‘지내다’ ‘떡국’ ‘숫자’ ‘물건’ ‘부채’ ‘생활’ ‘식혜’ ‘보 통’ ‘오후’ และ ‘소개하다’ เป็นต้น ไม่พบคำศัพท์ที่มี 1 พยางค์

แพช็องบงและคณะ (배성봉·박권생·이혜원·이광오, 2016) กล่าวว่า ความยาว ของคำศัพท์ (word length) เป็นปัจจัยสำคัญที่นักจิตวิทยาทางภาษาหลายท่านให้ ความสำคัญและนำเสนอผลสรุปในทิศทางเดียวกันว่า ความยาวของคำศัพท์ส่ง อิทธิพลต่อการจำแนกและการจดจำคำศัพท์และความหมาย โดยคำศัพท์ที่ประกอบไปด้วย จำนวนพยางค์ยิ่งมากเท่าใดยิ่งยากต่อการจำแนกและการจดจำคำศัพท์และ ความหมาย โดยแพช็องบงให้คำจำกัดความ ความยาวของคำศัพท์ที่มีผลต่อ

การจดจำคำศัพท์และความหมายว่า “อิทธิพลของความยาวของคำศัพท์” นอกจากแพชชิงบง และคณะแล้ว ยังพบงานวิจัยของโอเรกันและเจค็อบ (J. Kevin O'Regan and Arthur M. Jacobs, 1992) ซิกเลอร์และคณะ (Johannes C. Ziegler, Arthur M. Jacobs and Dorothee Klippel, 2001) รวมทั้งแย็บและบาโลตา (Melvin J. Yap and David A. Balota, 2009) เป็นต้น ที่สรุปผลเกี่ยวกับอิทธิพลของความยาวของคำศัพท์ไปในทิศทางเดียวกันว่า คำศัพท์ที่ความยาวน้อยส่งอิทธิพลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงบวก ในทางกลับกันกรณีคำศัพท์ที่ยังมีความยาวมากเท่าใดยิ่งส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงลบมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าความยาวของคำศัพท์เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงบวกแก่ผู้ศึกษาภาษาเกาหลี

4. สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

สำหรับแนวทางในการพัฒนาตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสารเฉพาะด้านคำศัพท์ รวมถึงตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีระดับต้น ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์และความหมายเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการเสนอแนะ และจากผลวิเคราะห์การวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปประเด็นสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตำราเรียนในส่วนของคำศัพท์ได้ดังนี้

1) จากอัตราค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายโดยรวมที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าคำศัพท์ที่ปรากฏในตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I โดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ แต่หากพิจารณาอัตราค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมายโดยแจกแจงตามบทเรียน กลับพบว่าคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนที่ 5 บทที่ 7 และบทที่ 8¹² เป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างง่ายในการจดจำ ประเด็นนี้ชี้ให้เห็นปัญหาของ**ความสมดุลในการแสดงคำศัพท์ที่มีความยาก-ง่ายในแต่ละบทเรียน** สำหรับการพัฒนาดำราเรียนภาษาเกาหลีเพื่อเป็นสื่อสนับสนุนการจดจำคำศัพท์และความหมาย การนำเสนอคำศัพท์ในแต่ละบทเรียน ควรคำนึงถึงความสมดุลของความยาก-ง่ายของคำศัพท์และควรคำนึงค่าเฉลี่ยในการจดจำคำศัพท์และความหมาย ในแต่ละบทควรมีค่า X สูงกว่า .80 เนื่องจากค่าเฉลี่ยโดยรวมของคำศัพท์ที่ปรากฏในงานวิจัยนี้คือ .82 หรือโดยรวมเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ ทั้งนี้ควรพิจารณาสัมพันธ์ภาพระหว่างเนื้อหาของบทเรียน ไวยากรณ์และคำศัพท์ร่วมด้วย

2) นอกจากการนำเสนอคำศัพท์ในแต่ละบทเรียนโดยพิจารณาความสมดุลจากค่าความยาก-ง่ายในการจดจำคำศัพท์และความหมายแล้ว ควรคำนึงถึง**ความสมดุลของปริมาณของคำศัพท์ที่นำเสนอในแต่ละบทเรียน**ด้วยเช่นกัน จากงานวิจัยเชิงปริมาณพบว่า คำศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละบทเรียนมีจำนวนแตกต่างกันมาก ดังนี้ บทที่ 1 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 31 คำ บทที่ 2 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 38 คำ

¹² เมื่อพิจารณาจำนวนคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 6 พบว่าปรากฏคำศัพท์มากที่สุดคือ 76 คำ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ในการจดจำคำศัพท์และความหมายพบว่าคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 6 มีค่า X เท่ากับ .85 หรือเป็นคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ อันมีสาเหตุมาจากอิทธิพลของความยาวของคำศัพท์ โดยเมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่ปรากฏในบทที่ 6 พบคำศัพท์ 1 พยางค์จำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 15.7 และคำศัพท์ 2 พยางค์จำนวน 40 คำ คิดเป็นร้อยละ 52.6 นอกจากนี้คำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนที่ 6 ยังประกอบไปด้วยคำศัพท์ที่เป็นคำเรียกชื่ออาหาร ผลไม้และเครื่องดื่มในภาษาเกาหลีจำนวน 38 คำ คิดเป็นร้อยละ 50 โดยคำศัพท์ดังกล่าวส่วนมากเป็นคำทับศัพท์ ซึ่งผู้เรียนสามารถทราบความหมายได้โดยง่ายจากการเทียบเสียงและความหมาย

บทที่ 3 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 46 คำ บทที่ 4 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 43 คำ บทที่ 5 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 57 คำ บทที่ 6 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 76 คำ บทที่ 7 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 61 คำ และบทที่ 8 ปรากฏคำศัพท์จำนวน 52 คำ โดยบทเรียนที่แสดงจำนวนคำศัพท์น้อยที่สุดคือ บทที่ 1 แสดงคำศัพท์จำนวน 31 คำ และบทเรียนที่แสดงจำนวนคำศัพท์มากที่สุดคือ บทที่ 6 แสดงคำศัพท์จำนวน 76 คำ เมื่อพิจารณาแผนการสอนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I พบว่า การจัดการเรียนการสอน 15 ครั้ง ต่อภาคการศึกษาแบ่งออกเป็นบรรยาย 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และฝึกฝนด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ซึ่งกรอบระยะเวลาในการศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเป็นอุปสรรคอีกประการสำหรับการจดจำคำศัพท์และความหมาย หากปริมาณคำศัพท์ที่ปรากฏในแต่ละบทมีปริมาณไม่สมดุลย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการฝึกฝนและการจดจำคำศัพท์และความหมายด้วยเช่นกัน

3) เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่มีค่า X เท่ากับ 1.00 ซึ่งหมายถึงคำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำ พบคำศัพท์จำนวน 16 คำ ได้แก่ คำว่า ‘학생’ ‘씨’ ‘한국’ ‘중국’ ‘미국’ ‘저’ ‘책상’ ‘가방’ ‘책’ ‘카메라’ ‘차’ ‘집’ ‘모자’ ‘학교’ ‘떡다’ และ ‘커피숍’ เป็นต้น และกรณีคำศัพท์ที่มีค่า X อยู่ในช่วง .21 ถึง .40 ซึ่งหมายถึงคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ พบคำศัพท์จำนวน 16 คำ ได้แก่ คำว่า ‘지갑’ ‘음력’ ‘양력’ ‘송편’ ‘세배하다’ ‘차례’ ‘지내다’ ‘떡국’ ‘숫자’ ‘물건’ ‘부채’ ‘생활’ ‘식혜’ ‘보통’ ‘오후’ และ ‘소개하다’ เป็นต้น เมื่อพิจารณาคำศัพท์ตามอิทธิพลความยาวของคำศัพท์พบว่า คำศัพท์ที่ง่ายมากในการจดจำประกอบไปด้วยคำศัพท์ 1 พยางค์จำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 31.3 และไม่พบคำศัพท์ 1 พยางค์ในคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำ จากประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่า อิทธิพลความยาวของคำศัพท์ส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงบวกต่อผู้เรียน การนำเสนอคำศัพท์ในตำราเรียนจึงควรพิจารณาถึงปัจจัยเกี่ยวกับความยาวของคำศัพท์ร่วมด้วย

4) เมื่อตำราเรียนมีการปรับปรุงพัฒนา สถาบันการสอนภาษาเกาหลีต่างๆ ที่ผลิตตำราเรียนภาษาเกาหลีขึ้นใช้จึงบรรจุคำศัพท์เพิ่มเติมลงในเนื้อหาการเรียนการสอน ซึ่งตำราแต่ละเล่มมีเนื้อหาในการนำเสนอที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้พัฒนาตำรา ส่งผลให้คำศัพท์ที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาของ

แต่ละสถาบันมีการนำเสนอคำศัพท์ที่แตกต่างกัน ในการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำคำศัพท์ที่ใช้ในการทดสอบมาพิจารณาการปรากฏซ้ำในตำราเรียนภาษาเกาหลีที่ผลิตขึ้นใช้ในสาธารณรัฐเกาหลีและพิจารณาการปรากฏซ้ำในข้อสอบความถนัดภาษาเกาหลี (TOPIK) เพื่อพิจารณาความกว้างขวางในการปรากฏของคำศัพท์ พบว่ามีคำศัพท์บางคำที่ตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I นำเสนอโดยไม่ปรากฏในตำราเรียนภาษาเกาหลีจากสถาบันอื่น รวมถึงไม่ปรากฏในรายชื่อคำศัพท์ระดับต้นข้อสอบความถนัดภาษาเกาหลี ได้แก่ คำว่า ‘명함’ ‘빨래방’ ‘청계천’ ‘N서울타워’ ‘스케줄’ ‘코엑스몰’ ‘초밥’ ‘키위’ ‘에스프레소’ ‘우동’ ‘김치볶음밥’ ‘김치전’ ‘물김치’ และ ‘삼가포르’ เป็นต้น ซึ่งคำศัพท์เหล่านี้เป็นคำนามที่เป็นชื่อเฉพาะเกี่ยวกับสถานที่ อาหารและเครื่องดื่ม

การเสนอคำศัพท์ประกอบตำราเรียนควรนำเสนอคำศัพท์โดยพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น การปรากฏในตำราเรียนวิชาภาษาเกาหลีที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษาอื่น การปรากฏในรายชื่อคำศัพท์ระดับต้นหรือระดับกลางในข้อสอบวัดความถนัดทางภาษาเกาหลี เป็นต้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทยส่วนใหญ่มุ่งเน้นบทสนทนาในชีวิตประจำวัน หรือการสื่อสารเพื่ออาชีพกับเจ้าของภาษาชาวเกาหลี และสำหรับผู้ที่มิวัดวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาต่ออันจำเป็นต้องมีผลสอบวัดความถนัดทางภาษาเกาหลี ดังนั้นผู้ผลิตตำราจึงควรระมัดระวังการนำเสนอคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะของสถานที่ อาหาร เครื่องดื่ม หรือชื่อเฉพาะอื่นๆ ที่ไม่แพร่หลายในการใช้หรือไม่เป็นที่รู้จักโดยรวมในตำราเรียนภาษาเกาหลีระดับต้น

5) แม้ว่านักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านจะเสนอผลสรุปเกี่ยวกับความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์ว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงบวกสำหรับผู้ศึกษาภาษาต่างชาติ แต่กระนั้นก็ตาม จากผลการวิเคราะห์การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในงานวิจัยนี้พบว่า ความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์มิใช่ปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงบวก ยังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์ ตัวอย่างเช่น ระดับของคำศัพท์ จากผลสรุปการวิจัยเชิงคุณภาพคำว่า ‘음식’ และ ‘장식’ ที่พบการปรากฏของคำศัพท์ตามสมมติฐานที่เกี่ยวกับการปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์และ

ความหมาย ถึง 3 สมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำ คำศัพท์และความหมายพบค่า X เพียง .32 และ .33 หมายถึงเป็นคำศัพท์ที่ค่อนข้างยาก ในการจดจำ กรณีนี้แสดงให้เห็นว่า แม้คำว่า ‘อุช’ และ ‘อช’ จะพบการปรากฏ ของคำศัพท์ตามสมมติฐานที่เกี่ยวกับการปรากฏของคำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ในการ จดจำคำศัพท์และความหมายถึง 3 สมมติฐาน แต่ผลลัพธ์ที่ได้กลับส่งผลในทางตรงกันข้าม สาเหตุเนื่องมาจากคำว่า ‘อุช’ และ ‘อช’ เป็นคำศัพท์ระดับกลาง มี ความยากสูงกว่าและมีอัตราการใช้ที่ต่ำกว่าคำศัพท์ระดับต้น ซึ่งคำศัพท์ ทั้งสองคำนี้ไม่เหมาะสมกับการนำเสนอในเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาเกาหลีระดับต้น

6) การนำเสนอคำศัพท์ ประโยค หรือคำอธิบายคำสั่งภาษาเกาหลีพร้อมกับการ นำเสนอคำแปลที่เป็นภาษาอังกฤษควบคู่ไปด้วย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ การจดจำคำศัพท์และความหมายในเชิงลบแก่ผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทย งานวิจัยนี้ ชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์จะสูงมากเพียงใดก็ตาม หาก ผู้ศึกษาสามารถเข้าใจคำศัพท์และความหมายโดยการแปลความหมายผ่าน ประโยคคำแปลภาษาอังกฤษ ย่อมส่งผลต่อการจดจำคำศัพท์ภาษาเกาหลี ในเชิงลบ ดังนั้นการนำเสนอคำศัพท์เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการจดจำคำศัพท์และ ความหมายจึงควรนำเสนอคำศัพท์ ประโยค หรือคำอธิบายคำสั่งภาษาเกาหลี แยกส่วนกับคำแปลที่เป็นภาษาอังกฤษ

7) เมื่อพิจารณาผลวิเคราะห์จากการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ งานวิจัยนี้พบว่า เนื้อหาในตำราเรียนที่คำศัพท์ปรากฏก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการจดจำ คำศัพท์และความหมาย อันเนื่องมาจากพฤติกรรมส่วนตัวในการทบทวนเนื้อหา การเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับเนื้อหาในตำราประกอบการเรียนของผู้ศึกษาภาษาเกาหลี ผลจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ศึกษาทบทวนเนื้อหาการเรียนการสอน โดยให้ความสำคัญเนื้อหา ในส่วนของแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ (ร้อยละ 64.03) ไวยากรณ์และตัวอย่างประโยค (ร้อยละ 67.7) และบทสนทนาประจำบทเรียน (ร้อยละ 62.5) มากที่สุด สอดคล้องกับเนื้อหาในการปรากฏของคำศัพท์ที่ง่ายมาก ในการจดจำ ซึ่งส่วนมากปรากฏในเนื้อหาส่วนแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ ไวยากรณ์ และประโยคตัวอย่างและบทสนทนาประจำบทเรียนของตำราประกอบการเรียน

ในทางกลับกันกรณีของคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากในการจดจำส่วนมากปรากฏในเนื้อหา ส่วนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 40.6) และส่วนคำอธิบายคำสั่ง (ร้อยละ 37.5) ของตำราประกอบการเรียน ซึ่งผู้ศึกษาทบทวนเนื้อหาการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญเนื้อหาในสองส่วนนี้น้อยที่สุด

ดังนั้น การนำเสนอคำศัพท์ในตำราประกอบการเรียนจึงควรพิจารณา ปัจจัยอีกประการคือ เนื้อหาในการปรากฏของคำศัพท์เพื่อให้สอดคล้องกับ พฤติกรรมการใช้สื่อประเภทตำราประกอบการเรียนของผู้ศึกษาภาษาเกาหลีชาวไทย ด้วย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาปรับใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาและผลิตตำราประกอบเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I โดยมุ่งเน้นเฉพาะคำศัพท์เท่านั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งวิเคราะห์ความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์ และความหมายจากคำศัพท์ที่ปรากฏในตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร I (서울대 한자어 1A) ซึ่งใช้ประกอบการเรียนตั้งแต่พ.ศ. 2558 จนถึง ปัจจุบัน หากผู้วิจัยอื่นต้องการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อการเสนอแนะแนวทางในการ พัฒนาตำราเรียนในส่วนคำศัพท์ระดับกลางและระดับสูง ผู้วิจัยอื่นสามารถคัดเลือก คำศัพท์ที่ปรากฏในตำราประกอบการเรียนวิชาภาษาเกาหลีระดับกลางหรือระดับสูง เพื่อวิเคราะห์และหาค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจดจำคำศัพท์เพื่อใช้เป็นตัวแปร สำหรับการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาตำราประกอบเรียนวิชาภาษาเกาหลี ระดับกลางและระดับสูงได้ และหากผู้วิจัยอื่นต้องการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา ตำราเรียนภาษาเกาหลีระดับต้นในส่วนของคำศัพท์เพื่อตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียนภาษาเกาหลีชาวไทยในระดับอุดมศึกษา สามารถเก็บค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ในการจดจำคำศัพท์จากกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาวิชาภาษาเกาหลีขั้นต้นจาก สถาบันอุดมศึกษาอื่นในประเทศไทยเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น อาจส่งผลต่องานวิจัยและข้อสรุปที่แตกต่างจากงานวิจัยนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจการเรียนการสอน วิชาภาษาเกาหลี โดยเฉพาะแนวทางการวิจัยด้านการจดจำคำศัพท์และความหมาย ภาษาเกาหลี ตลอดจนงานพัฒนาตำราเรียนภาษาเกาหลีระดับต้นในผู้ศึกษา ภาษาเกาหลีชาวไทย

รายการอ้างอิง

- สมพงษ์ พันธรัตน์. (2552). *การวิเคราะห์ข้อสอบและแบบสอบถาม*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2562 จาก https://home.kku.ac.th/sompo_pu/spweb/.
- Uraivan Jitpenthom Kim. (2017). ข้อผิดพลาดในการใช้ปัจจัยเชื่อมแสดงเหตุผล '-oㅓㅓ' และ '-ㅓㅓ' กรณีศึกษาของนิสิต เอกภาษาเกาหลี มหาวิทยาลัยบูรพา. *หนังสือรวมบทความงานประชุมสัมมนาวิชาการ แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาเกาหลีระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปี 2560*, 1(1), 174-184.
- BjÖrn Hammarberg. (2001). Roles of L1 and L2 in L3 production and acquisition, *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives*. Bilingual Education and Bilingualism, Clevedon: Multilingual Matters.
- D.A. Wilkins. (1972). *Linguistics in language teaching*. Great Britain: Richard Clay Ltd.
- H. DOUGLAS BROWN. (1980). *Principles of Language Learning and Teaching*. New Jersey: Englewood Cliffs.
- Jaesu Choi•Boonrit Koheng. (2015). A research on the effects of English learning experience as L2 on Korean audio-morphological awareness as L3. *Journal of Korean Language Education*, 25(2), 239-258.
- J. Kevin O'Regan and Arthur M. Jacobs. (1992). Optimal Viewing Position

- Effect in Word Recognition: A Challenge to Current Theory. *Journal of Experimental Psychology: Human Perception and Performance*, 18(1), 185-197.
- Johannes C. Ziegler, Arthur M. Jacobs and Dorothee Klüppel. (2001). Pseudohomophone Effect in Lexical Decision: Still a Challenge for Current Word Recognition Models. *Journal of Experimental Psychology: Human Perception and Performance*, 27(3), 547-559.
- Melvin J. Yap and David A. Balota. (2009). Visual Word Recognition of Multisyllabic Words. *Journal of Memory and Language*, 60(4), 502-529.
- 공평 소파. (2012). 태국 고등학교 학습자를 위한 한국어 교재 개발 방안 연구. 고려대학교 대학원. 석사학위.
- 곽은경. (2018). 한국어 추측 표현 교육 방안 : 한국어태국어 대응 관계를 통해. 명지대학교 교육대학원. 석사학위.
- 김중섭. (2013). 한국어능력시험 초급 어휘 목록 개발 연구. 한국교육과정평가원.
- Kesmanee Chutimon. (2013). 숙달도에 따른 태국인 학습자의 한국어 과거 관형사형 어미 사용 양상. 이화여자대학교 국제대학원. 석사학위.
- 란천우. (2011). 중국의 한국어 초급 교재 어휘 비교 연구 : 세대학교 초급한국어교재를 중심으로. *국어교과교육연구*, 19, 203-266.
- 배성봉•박권생•이혜원•이광오. (2016). 한국어 단어재인에서 한 글자 단어 열등 효과. *언어과학연구*, 77, 109-125.
- 분릿코헝. (2009). 한국어와 태국어 과거시제 대조 연구: '-았-'을 중심으로. 경희대학교 대학원. 석사학위.
- CHUENGPREMPREE ARJAREE. (2013). 한·태 미래 표지에 대한 대조연구: '-겠-', '-(으)ㄴ 것이-', ๑๕ 'ca' 를 중심으로. 이화여자대학교 대학원. 석사학위.
- 웅신 뻘룻다. (2015). 한국어와 태국어의 보조용언 체계 대조 연구: "아/어 가다, 아/어 오다, 아/어 지다"를 중심으로. 경희대학교 일반대학원. 석사학위.

- 와이아티라프라눛. (2014). *한국어교육을 위한 타이어와 한국어의 시제 비교 연구*.
청주대학교 대학원. 석사학위.
- 윤경원. (2009). 태국어의 언어적 특성을 기초로 한 태국인을 위한 효과적인 한국어
교육 교재의 적절한 방향성에 관한 연구. *한국외국어대학교 동남아연구소*,
18(2), 175-205.
- 이정희. (2005). *한국어 학습자의 오류 연구*. 박이정.
- 이준기. (2011). *관광 가이드를 위한 한국어 교재 개발 방안 연구*. 한국언어문화교육학회,
2011(1), 85-100.
- 인잔아농나르트. (2019). *한국 내 태국인 결혼이민자를 대상으로 하는 한국어 문법
오류 양상 및 교수·학습 방안: 연결어미 '-아/어서-'를 중심으로*. 상명대학교
대학원. 석사학위.
- 조아임·이선웅. (2014). 한국어 초급 교재의 어휘 빈도와 어휘 반복 분석. *인문학연구*,
97, 261-287.
- 조현용. (2000). *한국어 어휘교육 연구*. 박이정.
- 지락사팜락. (2017). *태국인 학습자를 위한 비즈니스 한국어 교재 개발 연구*.
한국외국어대학교 대학원. 석사학위.
- 질시라판. (2014). *태국인 한국어 학습자의 연결어미 오류 연구*. 상명대학교 일반대학원.
석사학위.
- 쭈타맛 분치. (2014). *한국어와 태국어의 시제 대조 연구*. 충남대학교 대학원. 박사학위.
- 토티한 파나사. (2017). *태국 대학의 한국 문화 교재 분석 및 개발 연구*. 한국외국어대
학교 대학원. 석사학위.
- 팻차라야 빠라솣. (2013). *태국인 한국어 학습자의 계기 표현 교육에 대한 연구:
연결어미 '-고'와 '-어서'를 중심으로*. 연세대학교 대학원. 석사학위.
- 한국어능력시험 토폻 어휘 목록 공개 목록. (2015). Retrieved July 10, 2019, from
<http://www.topik.go.kr/usr/cmm/subLocation.do?menuSeq=2110503>
- 한주희. (2014). 한국어와 태국어 시간부사의 대조 연구. *충청문화연구*, 13, 191-208.
- 허용·김선정. (2006). *외국어로서의 한국어 발음 교육론*. 박이정.

ตำราเรียนภาษาเกาหลี

- 국제교육원 한국어교육부. (2000). *경희대 한국어 초급 1*. 경희대학교출판부.
_____. (2001). *경희대 한국어 초급 2*. 경희대학교출판부.
- 서강대학교 한국어교육원. (2012). *서강한국어 1 COMPACT SERIES*. 서강대학교
국제문화교육원 출판부.
_____. (2012). *서강한국어 2 COMPACT SERIES*. 서강대학교
국제문화교육원 출판부.
- 서울대학교 언어교육원. (2000). *한국어 1*. (주)문진미디어.
_____. (2000). *한국어 2*. (주)문진미디어.
_____. (2013). *서울대 한국어 1A*. (주)투판즈.
- 이화여자대학교 언어교육원. (2015). *이화한국어 1-1*. 이화여자대학교출판부.
_____. (2015). *이화한국어 1-2*. 이화여자대학교출판부.

Received: September 9, 2019

Revised: February 5, 2020

Accepted: May 13, 2020